

وبینار تخصصی نقاشی پشت شیشه

دانشکده فنی و حرفه ای دختران تهران
دکتر شریعتی

وبینار تخصصی نقاشی پشت شیشه

خانم دکتر لیلا امینی

• دکترای فلسفه هنر

• مدرس دانشگاه آزاد واحد تهران شمال

• نویسنده مقاله ی "بانوی شیشه نگار"

جمعی از دانشجویان کارشناسی

طراحی پارچه و دوخت

با راهنمایی استاد سرکار خانم دکتر محبوبه الهی.

گروه طراحی پارچه و لباس دکتر شریعتی

زمان برگزاری:

دوشنبه ۲۷ اردیبهشت

ساعت ۱۸ تا ۱۹

برای عموم آزاد

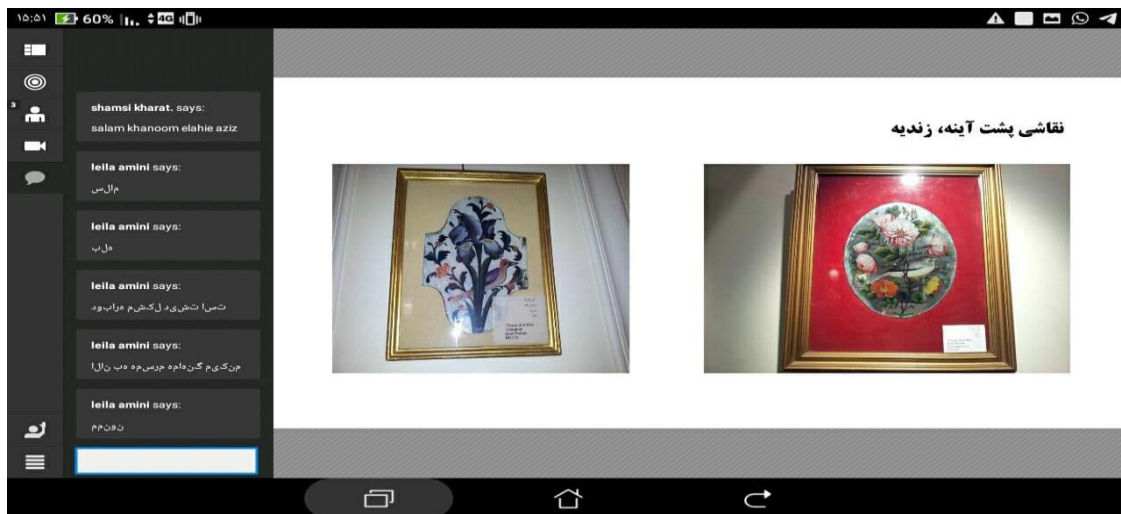
<http://vclass3.shariaty.ac.ir/fashionmeeting/>

لینک وبینار:

در روز دوشنبه ۲۷ اردیبهشت، وبیناری با عنوان "نقاشی پشت شیشه" توسط گروه طراحی پارچه و دوخت با هماهنگی خانم دکتر الهی و پشتیبانی واحد فناوری اطلاعات دانشکده، برگزار گردید.

به گزارش واحد پژوهش و فناوری، خانم دکتر امینی پس از بیان تاریخچه پیدایش هنر نقاشی روی شیشه، گفتند خاستگاه نقاشی پشت شیشه در ایتالیا است. نخستین بار در جنوب این کشور در منطقه آپولینا با پیدا شدن دو کاسه شیشه‌ای بی‌رنگ مشاهده شد که با ورقه های نازک طلا، روی آنها حکاکی صورت گرفته بود. هنرمند و نظریه پرداز قرن بیستم روسیه در سفر به باواریا (جنوب ایتالیا)، نقاشی پشت شیشه را "ترانه ای محلی در تاریخ نقاشی" عنوان می کند. کم کم این هنر به آمریکا و اروپا رسید. این هنر از قرن سیزده از فرانسه و هلند و آلمان به نقاط دیگر دنیا می‌رود. نقاشی پشت شیشه در ایران، به نوعی در زمان هخامنشیان وجود داشته، در تخت جمشید کاخی به نام تجرا و یا تاچرا (آیینگی) وجود دارد که سنگ های سیاه رنگی وجود دارند که به قدری صیقل داده شده اند که می‌توان عکس خود را در آن دید و این نشان از قدمت تمدن و هنر در سرزمین ما دارد. از دوره صفویه نقاشی

پشت شیشه بیشتر وارد ایران شد. چرا که شاه عباس، باب دخالت بیگانگان و اروپا و به‌خصوص انگلیس را در مسائل نظامی و کشورداری باز کرد. آنها نیز با آوردن هدایا برای شاه و درباریان، فرنگی‌سازی (تقلید از فرنگ اما ناقص) را در ایران، رواج دادند. در زمان صفویه نقاشی پشت شیشه بیشتر برای خانواده‌های اعیان انجام می‌شد (مثل خانواده نعمت الهی) و کمتر در اختیار مردم عادی بود. در اصفهان که پایتخت صفویان بود، شاهکارهای فراوانی از هنر معماری و تزیینات معماری، نقاشی، پارچه قلمکار و... را شاهد هستیم. در دوره افشاریان به سبب کشور گشایی‌های نادرشاه، کشور اوضاع مناسبی به لحاظ اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی نداشت. در زمان کریمخان زند اوضاع بهتر شد و او برای بهتر شدن حال مردم از همه هنرمندان خواست تا تمام در و دیوارهای شهر را پر از گل و مرغ کنند. اوج هنر گل و مرغ در زمان کریمخان زند در شیراز بود.

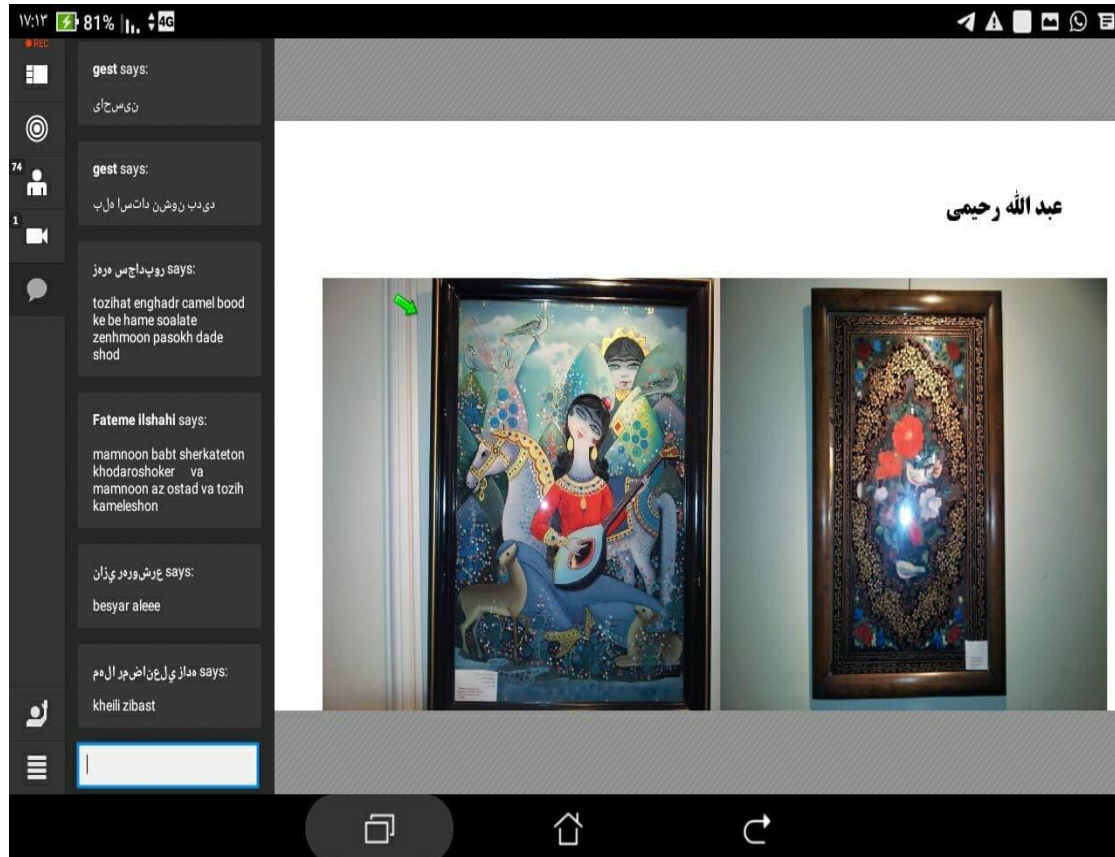

در زمان قاجار هم این هنر رونق بیشتری پیدا کرد. در این دوران پادشاهان قاجار به اروپا سفر می‌کردند و با تکنولوژی آنجا آشنا می‌شدند. ناصرالدین شاه دوربین عکاسی و ماشین چاپ را با خود به ایران آورد. در این دوران استفاده از کارت پستال رونق زیادی داشت. نقاشی‌های این دوره بیشتر از شاه و درباریان و زیورآلات آنها (شمشیر و خنجر و تاج و کلاه مرصع) می‌باشد که به نوعی قدرت و ثروت آنان را به رخ بیننده می‌کشد.

هنر قاجار

- هنر قاجار وارث میراث صفوی و تحت تاثیر هنر فرنگی و اومانسیم رشد کرد.
- دوره اول: (فتحعلیشاه قاجار) شاه هنرمند، دربار نگاری و شمایل نگاری، هنر در خدمت خواست شاه و فرهنگ درباری، استقلال نقاشی پشت شیشه و رها از تزیینات بنا با خلاقیت معنادار
- هنرمندان شاخص عصر فتحعلیشاه: مهرعلی، میرزا بابا، محمد حسن، ابوالقاسم و...
- دوره دوم: (ناصرالدین شاه) شاه هنرمند و هنرپرور، احیاگر هنر نقاشی پشت شیشه
- بر اساس باورهای مذهبی مردم در نهضت هنری ارزان قیمت (هنرهای مردمی ایران)
- عصر بیداری، مساوات، مشروطه: نهضت آزادی خواهی ایرانی، رشد مردم نگاری
- مثلث اثر هنری، هنرمند و مخاطب
- نقاشی پشت شیشه چهره حسنعلی میرز (پسر فتحعلیشاه)، اثر مهرعلی،
- کاخ گلستان تهران

نقاشی روی شیشه روی دو شانه استوار است، مذهبی و حماسی. زمانیکه نقاشی پشت شیشه به ایران آمد، ایرانی‌ها شد یعنی هنرمندان وقتی دیدند که اروپاییان از این هنر در کلیساها به موضوعات مذهبی (احوال حضرت مسیح، حضرت مریم و حواریون) می‌پردازند، ایرانیان هم با الهام از قصص قرآن، به عنوان محتوا و موضوع کار استفاده کردند. استاد در ادامه نمونه کارهایی از هنرمندان برجسته این هنر را ارائه داده و در پایان نیز فیلمی از نحوه کار نقاشی پشت شیشه که توسط یکی از هنرمندان این عرصه اجرا شده بود، به نمایش گذاشته شد.

در پایان خانم دکتر الهی از استاد امینی و شرکت کنندگان در بینار تشکر و قدردانی نمودند.